

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการศึกษาในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าความเหมาะสมของ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ย

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบที (t – test Dependent)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด โดยชุดที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.50/80.67 ชุดที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.20/80.33 ชุดที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.78/80.00 ชุดที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.89/ 80.64 ชุดที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.83/80.00 และ ชุดที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.07/ 80.67
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก น่าจะเนื่องมาจาก ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นหลัก ตามความสามารถ ความถนัดของตนเอง จากสื่อการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้น ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีเนื้อหาที่กระชับเข้าใจง่าย มีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา มีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบชุดกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนมากขึ้น รวมทั้งมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ในชุดกิจกรรม ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการนำสื่อหลายอย่างมาประกอบเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด เช่น บัตรเนื้อหา ใบงานกิจกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เพื่อให้มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากการศึกษาชุดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2538, หน้า 95) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สื่อการสอนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด หรือเรียกว่า เป็นสื่อประสม เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 6 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด น่าจะเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 3 ครั้ง เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยครั้งที่ 1 นำไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และเวลา ซึ่งผลการทดลองได้พบปัญหา 3 รายการ คือ 1. เนื้อหา ยังพบ คำผิด ปี พ.ศ. ผิด และเนื้อหาบางตอนมากเกินไป ทำการปรับปรุงแก้ไขโดย แก้ไขเนื้อหา และ ปี พ.ศ. ให้ถูกต้อง และปรับเนื้อหาในบัตรเนื้อหา และในส่วนของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้น้อยลง และเพิ่มรูปภาพลงไปเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน 2. เวลา โดยเวลาที่กำหนดไม่เพียงพอต่อการทำกิจกรรม ทำการปรับปรุงแก้ไขโดยเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรม จาก 12 ชั่วโมง เป็น 15 ชั่วโมง และ 3. คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม พบว่า นักเรียนอ่านคำชี้แจงด้วยตนเองยังไม่ค่อยเข้าใจวิธีการปฏิบัติกิจกรรม ทำการปรับปรุงแก้ไขโดย ครูอธิบายคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมให้นักเรียนฟังเพิ่มเติม หลังจากที่นักเรียนอ่านคำชี้แจงเรียบร้อยแล้ว การทดลองครั้งที่ 2 นำไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการทดลอง พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 ชุด ยังมีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากพบว่า ข้อคำถามไม่ชัดเจน ทำให้นักเรียนสับสนกับจุดมุ่งหมายของคำถาม นักเรียนไม่ถนัดกับการตอบคำถามแบบอธิบายคำตอบ ทำให้ตอบคำถามไม่ตรงประเด็น นักเรียนไม่เข้าใจวิธีการสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนแผนผังความคิด (Mind mapping) จึงทำออกมาในลักษณะการเขียนสรุปความเป็นย่อหน้า เป็นกลุ่มก้อน ดังนั้นจึงนำปัญหาที่พบมาแก้ไข

และปรับปรุงโดย ปรับข้อคำถามให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ครูอธิบายข้อคำถามแบบอธิบาย คำตอบให้นักเรียนฟังเพิ่มเติม และ ครูอธิบายวิธีการสรุปความรู้เป็นแผนผังความคิด (Mind mapping) เพื่อให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น จากนั้นทำไปทดลองในครั้งที่ 3 กับนักเรียน จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการทดลอง พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด เนื่องจากได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ จึงทำให้ได้ชุดกิจกรรมที่ได้มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/ 80 ซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ของ ธีรชัย ปุณณโชติ (2532, หน้า 4-23) และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณ เกียรติ เจริญ. (2547) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สิ่งเสพติด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การสร้างชุด กิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สิ่งเสพติด ที่สร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพถึง 80/80 ทุกชุด

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ น่าจะเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำมาใช้มีประสิทธิภาพ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีสื่อประกอบที่หลากหลายทำให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียน มีกิจกรรม การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาชุดกิจกรรม การเรียนรู้ จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจในเรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัยมากขึ้น ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัย ของ จุฑามาศ คาโส และคณะ. (2551. หน้า 90) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง รายวิชาสาระเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1) ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย อยู่ในระดับมาก น่าจะเนื่องมาจาก ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ มีสื่อประกอบที่หลากหลายทั้ง บัตรเนื้อหา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีภาพประกอบที่มีความ สอดคล้องกับเนื้อหาและสื่อความหมายให้นักเรียนเข้าใจได้ดี มีกิจกรรมให้นักเรียนทำใน แบบกลุ่ม เป็นรายบุคคล และส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำแผนผังความคิด ทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียน

ด้วยชุดกิจกรรม ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนที่เรียนด้วยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ ไทยสมัยสุโขทัยมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองแดง สุกเหลือง และคณะ. (2552, หน้า 64) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพินิติ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจ พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศาสนพินิติ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการทำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดและขั้นตอน การดำเนินกิจกรรมจากคู่มือครูให้เข้าใจ

1.2 ผู้สอนควรอธิบาย และชี้แจงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าใจ ก่อนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้

1.3 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ผู้สอนควรคำนึงถึงสภาพพื้นฐานการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูผู้สอนควรปรับบริบทของการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

1.4 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ประกอบในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จะนำไปใช้ได้สะดวก และมีประสิทธิภาพกับโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์พร้อมสำหรับการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้มีเสียง การพูดบรรยายประกอบเนื้อหา เพื่อเพิ่มความสนใจให้กับผู้เรียนมากขึ้น

2.2 ควรมีการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระอื่นๆ อาทิ เช่น ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น และนำไปพัฒนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป